

Transposition

At transponere, betyder at flytte melodi og akkorder, fra een toneart til en anden. For at kunne gøre det, skal man finde de skalatrin som meloditonerne og akkorderne ligger på. (Brug ev.t. tabellen på nederst på siden)

Transponering af melodistemmen:

Se hvilken toneart melodien er i. (Antal # eller b'er)
Og om melodien er i dur eller mol. (Se på sluttonen)
Find det samme antal fortegn i tabellens midterste kolonne.
Undersøg hvilke skalatrin meloditonerne ligger på, og brug disse trin i den nye toneart..
(Meloditonerne i den nye toneart bruger samme skalatrin, men har andre tonenavne)

Transponering af akkorder:

Fremgangsmåden er den samme, - nu skal man blot undersøge hvilke skalatrin **akkorderne** er bygget op fra, og bruge disse trin i den nye toneart.

Nedenstående melodieksempel har jeg lavet klar til transponering. Den er i C dur og jeg har fundet de trin som akkorderne og meloditonerne ligger på. (Tonerne noteret med normale tal)

Transponering af bastoner:

Her skal du finde ud af hvilken af **akkordens** toner det er i bassen. (grundtonen, tertsen, kvinten mm.)

I	VI	II/3	V	I	V	I	FINE
C	Am	Dm/f	G7	C	G7	C	

I	VI7/3	II	II7/7	V/3	V	I	D.C.al FINE
C	A7/c#	Dm	Dm7/C	G7/h	G7	C	

Og her transponeret til F dur. Melodi og akkorder bruger samme skalatrin som ovenover.

I	VI	II/3	V	I	V	I	FINE
F	Dm	Gm/Bb	C7	F	C7	F	

I	VI7/3	II	II7/7	V/3	V	I	D.C.al FINE
F	D7/f#	Gm	Gm7/f	C7/e	C7	F	

Vedr. akkordtransponering:

Husk at det kun er akkordbogstavet du transponerer, - akkordens køn (dur/mol) og 7'ere, 6'ere mv. bibeholdes i den nye toneart.
(VI 7 betyder, at det er en dur7. Hvor der står VI, er det den normale molakkord)

Transponeringstabel og kvint'cirkel"

Sådan læses tabellen

Tabellen er blot kvintcirklen som er "rettet ud", for at give et bedre overblik når man skal transponere, finde akkorder, mv.

Tonerne i 1. kolonne, er I trin / grundtone i den pågældende skala. (Læst vandret)

Fra midten (C) og op, ligger # tonearterne (kvinter op fra C),

og fra midten (C) og ned, ligger b tonearterne. (Kvinter ned fra C)

Paralleltonearterne / -akkorderne

vises i midterste kolonne.

Tabellen ved transposition:

Se hvilken toneart melodien er i. (Antal # eller b'er)

Og om melodien er i dur eller mol. (Se på sluttonen)

Find det samme antal fortegn i tabellens midterste kolonne.

Undersøg hvilke skalatrin meloditonerne/akkorder ligger på og brug disse trin i den nye toneart..

Som "akkordfinder":

Tænk på skalatonerne som akkorder. Deres tonekøn (dur/mol) står øverst over trintallene.

DURSKALAER										MOLSKALAER									
Akkorderne på durskalaens trin										Akkorderne på molskalaens trin									
dur	mol	mol	dur	dur	mol	form.	dur	← : Akkordens "køn" : →		mol	form.	dur	mol	mol*	dur	dur	mol		
I	II	III	IV	V(7)	VI	VII	I	← : Skalatrinerne : →		I	II	III	IV	V(7)*	VI	VII	I		
										<u>Parallele tonearter:</u>									
F#	G#	A#	H	C#	D#	E#	F#	6 #:	F# dur / D# mol	D#	E#	F#	G#	A#	H	C#	D#		
H	C#	D#	E	F#	G#	A#	H	5 #:	H dur / G# mol	G#	A#	H	C#	D#	E	F#	G#		
E	F#	G#	A	H	C#	D#	E	4 #:	E dur / C# mol	C#	D#	E	F#	G#	A	H	C#		
A	H	C#	D	E	F#	G#	A	3 #:	A dur / F# mol	F#	G#	A	H	C#	D	E	F#		
D	E	F#	G	A	H	C#	D	2 #:	D dur / H mol	H	C#	D	E	F#	G	A	H		
G	A	H	C	D	E	F#	G	1 #:	G dur / E mol	E	F#	G	A	H	C	D	E		
C	D	E	F	G	A	H	C	0 fortegn:	C dur / Amol	A	H	C	D	E	F	G	A		
F	G	A	Bb	C	D	E	F	1 b:	F dur / D mol	D	E	F	G	A	Bb	C	D		
Bb	C	D	Eb	F	G	A	Bb	2 b:	Bb dur / G mol	G	A	Bb	C	D	Eb	F	G		
Eb	F	G	Ab	Bb	C	D	Eb	3 b:	Eb dur / C mol	C	D	Eb	F	G	Ab	Bb	C		
Ab	Bb	C	Db	Eb	F	G	Ab	4 b:	Ab dur / F mol	F	G	Ab	Bb	C	Db	Eb	F		
Db	Eb	F	Gb	Ab	Bb	C	Db	5 b:	Db dur / Bb mol	Bb	C	Db	Eb	F	Gb	Ab	Bb		
Gb	Ab	Bb	Cb	Db	Eb	F	Gb	6 b:	Gb dur / Eb mol	Eb	F	Gb	Ab	Bb	Cb	Db	Eb		

(*) V. trinsakkorden i moltonearter ændres oftest til en durakkord af klangmæssige hensyn.